

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3829/2022
01.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Гордане Комненић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Лакић, адвокат из ..., против тужене Управе за заједничке послове покрајинских органа из Новог Сада, коју заступа Правобранилаштво АП Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2877/22 од 06.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 01.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2877/22 од 06.07.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2877/22 од 06.07.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1917/2021 од 13.04.2022. године у усвајућем делу и делу одлуке о трошковима поступка, тако што се:

а) **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу за период од 01.05.2018. до 31.05.2021. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада исплати износ од 98.140,00 динара, са законском затезном каматом од 06.01.2022. године и износ од 19.338,64 динара на име обрачунате законске затезне камате до 05.01.2022. године.

б) **ОДБИЈА СЕ** као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу за период од 01.05.2018. до 31.05.2021. године, на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, исплати износ од 86.962,88 динара, са законском затезном каматом од 06.01.2022. године и износ од 16.261,67 динара на име законске затезне камате обрачунате до 05.01.2022. године.

в) **ОДБИЈА СЕ**, као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1917/2021 од 13.04.2022. године, ставом првим и другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу за период од 01.05.2018. до 31.05.2021. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада исплати износ од 98.140,00 динара, са законском затезном каматом од 06.01.2022. године и износ од 19.338,64 динара на име обрачунате законске затезне камате до 05.01.2022. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, за исти временски период, исплати износ од 222.029,71 динара, са законском затезном каматом од 06.01.2022. године, као и разлику досуђеног до траженог износа од 41.744,42 динара на име законске затезне камате обрачунате до 05.01.2022. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, за исти временски период, исплати износ од 86.962,88 динара, са законском затезном каматом од 06.01.2022. године до исплате и износ од 16.261,67 динара на име обрачунате законске затезне камате до 05.01.2022. године. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за исплату разлике преко досуђеног до траженог износа од 125.131,59 динара на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за наведени период, са законском затезном каматом од 06.01.2022. године као и разлику досуђеног до траженог износа од 23.512,86 динара на име законске затезне камате обрачунате до 05.01.2022. године. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 84.004,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за ослобађање од обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2877/22 од 06.07.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу и делу одлуке о трошковима поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су услови за одлучивање о посебној ревизији тужене, ради уједначавања судске праксе о праву запослених у државним органима и јавним службама на исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу на неодређено време код туженог и обавља послове помоћног радника у Одељењу за ..., у Одсеку за послове ..., са коефицијентом од 7,45 (основни коефицијент 6,40+додатни коефицијент 1,05), а тужена му је у спорном периоду основну зараду која је била нижа од минималне зараде, кориговала до висине минималне зараде и исплаћивала у висини нето минималне зараде прописане од стране Социјално-економског савета РС. Тужена је у спорном периоду тужиоцу обрачунавала и исплаћивала зараду тако што је основицу коју објављује Влада Републике Србије множила коефицијентом радног места на основу метода обрачуна плате од почетка примене Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19), а почев од 2001. године. Пошто је тако добијена висина основне плате, у спорном периоду била нижа од износа минималне зараде, тужена је тужиоцу сваког месеца вршила корекцију плате до износа минималне зараде, па је тужиоцу у спорном периоду, исплаћивана плата у висини минималне зараде. У обрачунским листама плата тужиоца, није исказана као посебна ставка, накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Вештачењем је утврђено да, на основу присуства на раду и најповољнијег критеријума у упоредним важећим Колективним уговорима у Републици Србији, између осталог ПКУ за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије, дневни износ топлог obroка износи 250,00 динара бруто, а регрес за коришћење годишњег одмора износи 75% просечне исплаћене зараде по запосленом у Републици Србији.

Код тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су делимично усвојили тужбени захтев и обавезали тужену да тужиоцу исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду, који износи су утврђени вештачењем, са припадајућом каматом, јер су закључили да у износу минималне зараде, по дефиницији из члана 111. Закона о раду, не може да буде садржана предметна накнада трошкова, независно од чињенице што је одредбом члана 4. став 1. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а ставом 2. истог члана, да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. По мишљењу нижестепених судова, у ситуацији када је тужена тужиоцу исплаћивала минималну зараду следи да тужиоцу није исплаћен топли оброк и регрес, па је тужена дужна да му ту накнаду исплати у износу утврђеном вештачењем, правном аналогијом, према критеријумима у упоредним важећим Колективним уговорима у Републици Србији за предузећа која се финансирају из буџета, који су били важећи у истом временском периоду на који се односи и предметно потраживање тужиоца.

Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19), прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе (члан 1. став 1. тачка 3.). Одредбом члана 3. став 1. тог Закона, прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне

скупштине Републике Србије. Одредбе члана 4. став 1. истог Закона, прописано је да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а став 2. истог члана Закона прописује, да коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебним Колективним уговором за делатност путне привреде РС („Службени гласник РС“, бр. 14/2018-264), у члану 41. прописано је да је послодавац дужан да запосленом обезбеди накнаду трошкова и то између осталог за: регрес за коришћење годишњег одмора и најмање у висини минималне цене рада утврђене одлуком Социјално-економског савета основаног за територију РС у складу са Законом, ако запослени има право на годишњи одмор у трајању од најмање 20 радних дана и ако се исплата врши у деловима, у сразмерном делу наведеног годишњег износа, као и за месечну исхрану у току рада за дане проведене на раду најмање у висини од 30% минималне цене рада утврђене одлуком Социјално-економског савета основаног за територију РС у складу са Законом, уколико послодавац није обезбедио организовану исхрану у току рада.

Чланом 65. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији РС („Службени гласник РС“, бр. 27/2015-63, 36/2017-79 (Анекс1) 5/2018-130 (Анекс2), 94/2019-192 (Анекс3), 142/2020-222 (Анекс4), прописано је да запосленима припада топли оброк у износу од 250,00 динара бруто, док је чланом 66. прописано да запосленом припада регрес у висини од 1/12 месечно од 75% просечно исплаћене зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14), у одредби члана 118. став 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду и то, између осталог, за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин (тачка 5.) и регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6.), а према ставу 2. те одредбе Закона, висина трошкова из става 1. тачка 5. овог члана мора бити изражена у новцу. Одредбе овог Закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено, на основу одредбе члана 2. став 2. тог Закона.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, коју је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама, утврђени су коефицијенти за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 2. став 1. тачка 1. те Уредбе, утврђени су коефицијенти за обрачун исплата запослених из члана 1. ове Уредбе, које се примењују на запослене у основном образовању.

У конкретном случају, тужилац је запослен у Управи за заједничке послове покрајинских органа из Новог Сада, па се на утврђивање и обрачун његове плате, као и накнада и додатака по основу рада, примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у јавним службама. Супсидијерна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права, обавезе и одговорностим запослених нису другачије уређени. Пошто посебан закон

(Закон о платама у државним органима и јавним службама) прописује да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, следи да та одредба посебног Закона искључује примену опште норме из Закона о раду.

Из наведених прописа, произлази да су примања по основу накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора садржана у коефицијенту као једном од елемената плате, па не постоји правни основ за остваривање предметног права тужиоца садржан било у општем било у посебном акту.

То значи да тужиоцу не припада право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора с обзиром су те накнаде садржане у коефицијенту његове плате, па је то што је тужиоцу, у спорном периоду, исплаћивана минимална зарада, без утицаја на одлучивање.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Тужена је успела у поступку по ревизији па јој, на основу одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. ЗПП припадају трошкови тог поступка на име ангажовања Правобранилаштва Града Новог Сада, на основу одредбе члана 162. ЗПП, у износу од 18.000,00 динара, одмереним применом важеће Адвокатске тарифе („Службени гласник РС“, бр. 37/21 од 14.04.2021. године).

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа- судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**